

✓ **ДОЦЕНТ Д-Р СВЕТЛАНА ЖАНОВНА ПЕНЕВА  
НА 60 ГОДИНИ**

Три са поводите, за да кажем на доц. Светлана Пенева „Честито и бъдете жива и здрава!“

На 2 януари 1996 г. тя навърши 60 години. Изминалата 1995 г. също беше юбилейна за нея — 30 години активна и плодотворна преподавателска дейност във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Третият повод е докторската ѝ степен по съвременен руски език. Така С. Ж. Пенева става първата жена доктор на науките в нашата алма матер.

Светлана Пенева е родена на 2 януари 1936 г. в гр. Тахта-Базар, Туркменска ССР, в семейството на военнослужещ и детска учителка.

Завършва руска филология в Кзыл-Одринския университет „Гогол“ през 1958 г.

През следващите години работи като учителка, заместник-директорка в Джекказган (Казахстан) и като говорителка в Казахската държавна телевизия.

През 1965 г. постъпва във Висшия педагогически институт „Братя Кирил и Методий“. Тя е сред преподавателите от първото поколение русисти — създатели на катедрата и русистиката в университета.

Отначало води практически занятия — писмени, по аналитично четене, разговор, а по-късно ѝ възлагат лекции по фонетика и лексикология на съвременния руски език.

През 1974 г. става старши преподавател. Кандидатската си дисертация на тема „Исследование темпорального компонента словесного ударения в русском и болгарском языках“ защитава в университета „Патрис Ломумба“ в Москва през 1975 г. Доцент е по съвременен руски език от 1980 г., а през 1995 г. става доктор на науките с дисертационен труд на тема „Экспериментально-фонетическое исследование словесного ударения в русском и болгарском языках“. Тя е един от най-продуктивните учени в катедрата с определен принос в развитието на съпоставителното изучаване на руски и български език. Автор и съавтор е на над 70 публикации, 6 учебника и учебни помагала, 1 книга.

Участвува в редица международни конгреси, симпозиуми, конференции, научни сесии у нас и в чужбина (Велико Търново, Шумен, Пловдив, Варна, София, Лвов, Киев, Баку, Москва, Варшава).

Постоянен обект на научните ѝ търсения е експерименталната фонетика. В своите трудове тя съпоставя данни от експерименталните си изследвания на словното ударение в руски и български език. Характеризира дължината на гласните в двата езика, варирането, тяхната интензивност и зависимостта ѝ от съседните съгласни, акцентно-ритмичните структури и други аспекти на гласните в двата езика, както и произтичащите от особеностите на посочените параметри методически проблеми в българската аудитория. Във връзка с това непременно трябва да отбележим работите на Св. Пенева с лингво-методическа насоченост, в които цялата тази проблематика е систематизирана от гледище на обучението на студентите-русисти по фонетика. Всичко това има за резултат повишаване на ефективността и качеството в процеса на преподаването.

Интерес представляват трудовете ѝ, посветени на интерференцията в областта на акцентологията. Въпроси, които имат не само теоретично значение, но и определена практическа ценност, тъй като изясняват редица важни моменти на спецификата при овладяване на руското произношение от българите.

Несъмнен научен принос представляват разработките на доц. Пенева в съпоставителен план. В тях анализът предполага нов поглед върху спецификата на всеки един от сравняваните езици.

Дълги години С. Пенева работи активно за приобщаването на студентите към научната проблематика. Ръководи дипломни работи в една трудна област, каквато е фонетиката. Организира кръжок, който ежегодно провеждаше научни сесии. Дейно участва в подготовката на студентите за републикански и международни олимпиади.

Винаги е коректна и конструктивна при обсъждането на трудове на колегите си. Това проличава и в рецензиите, които е писала за различни монографии, публикации.

Като носител на езика много често е редактор на учебници и пособия, издавани от катедрата, което, несъмнено, повишава равнището им.

Научноизследователската дейност на доц. Светлана Пенева заема достойно място в българската русистика и допринася за нейния престиж сред международната научна общност.

Пожелаваме на доц. д-р на филологическите науки Светлана Пенева ползотворна работа на научното поприще, здраве и творчески успехи.

Гочо Кочев, Юлия Коева